

Naalakkersuisut fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tiltræder, at Kongeriget Danmark ratificerer den arktiske højsø fiskeriaftale: Aftale om at forebygge ureguleret højsøfiskeri i det centrale Arktiske Ocean
(Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug)

Forelæggelsesnotat

(Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug)

1. behandling

Den internationale arktiske højsø fiskeriaftale "Agreement to prevent unregulated high seas fisheries in the central Arctic Ocean", herefter Arktisk Højsø Fiskeriaftalen, blev underskrevet ved en ceremoni i Ilulissat, d. 3. oktober 2018.

Ti store fiskerinationer; de arktiske kyststater Canada, USA, Rusland, Norge og Kongeriget Danmark for så vidt angår Færøerne og Grønland, derudover Island, EU, Sydkorea, Japan og Kina, har skrevet under på en international aftale, der skal forhindre ureguleret fiskeri i det centrale Arktiske Ocean.

Aftalen blev forhandlet endeligt på plads i Washington DC, i november 2017.

Grønland, ved Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug, har været forhandlingsleder for Kongerigets delegation.

Daværende Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Erik Jensen, var vært for underskrivelsesceremonien mellem parterne i dagene 2. – 4. oktober, 2018, i Ilulissat.

Aftalen regulerer fiskeri i den internationale højsø i det centrale arktiske hav, der er omgivet af kyststaternes eksklusive økonomiske zoner, herunder Grønlands eksklusive økonomiske zone.

Ifølge international lov er højsøområder åben for fiskeri for alle. I mangel af en aftale ville fiskeri ikke være ulovligt, men det ville være ureguleret, med risiko for overudnyttelse og uoprettelig skade på de bestande, der måtte indfinde sig efter isens tilbagetrækning.

Aftalen er en trinvis proces hen imod oprettelse af en regional fiskeriforvaltningsorganisation, der regulerer kommercielt fiskeri i området. Der er således ikke tale om en fredning af området.

I aftalen forpligter parterne sig til ikke at fiske i højsøområdet, før der er enighed om oprette en regional fiskeriforvaltningsorganisation, der fastsætter videnskabsbaserede fiskekvoter og regler for fiskeriet.

Aftalen er historisk, fordi verdenssamfundet for første gang er blevet enige om at benytte forsigtighedsprincippet og indføre regler, *inden* et fiskeri er gået i gang og inden en eventuel uoprettelig skade er sket på de marine ressourcer i området.

Hovedpunkterne i den internationale aftale er følgende (fremstilles i punktform):

I aftalen forpligter parterne sig til:

- ikke at fiske i det centrale arktiske hav, før der er enighed om, at oprette en regional fiskeriforvaltningsorganisation, der fastsætter videnskabsbaserede fiskekvoter og regler for fiskeriet;
- at styrke forskningssamarbejde i en langsigtet indsats, der vil kunne give viden om ændringer i økosystemer og fiskebestande i det centrale arktiske hav;
- at anerkende de arktiske oprindelige folks interesser, værdien af oprindelige og lokale folks viden i beslutningsprocesser og sikre oprindelige og lokale folks deltagelse i den videre proces;
- at overholde bestemmelser om forsøgsfiskeri som udelukkende kan udføres i henhold til bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger, som parterne fastsætter;
- at alle parter skal være enige i beslutningsprocesser;
- at aftalen træder i kraft, når alle lande har ratificeret.

Aftalen gælder i mindst 16 år fra ikrafttrædelsen, hvorefter aftalen fornyes automatisk hvert 5. år, med mindre en part modsætter sig forlængelsen. Aftalens ikrafttræden vil tage lidt tid, da alle ti parter først skal ratificere den. Et potentielt fiskeri skal derefter vente 16 år inden opstart, eller indtil der er tilstrækkeligt videnskabeligt bevis for, at et kommercielt fiskeri er bæredygtigt. Derfor vil den vigtigste aktivitet i henhold til denne aftale for det næste årti være forskning og monitorering.

Aftalen er juridisk bindende.

Det vurderes, at ratifikation af aftalen ikke nødvendiggør ændringer i grønlandsk lovgivning eller administrativ praksis.

Naalakkersuisut indstiller, at Inatsisartut ratificerer den arktiske højsø fiskeriaftale: Aftale om at forebygge ureguleret højsøfiskeri i det centrale Arktiske Ocean.

Færøerne skal ligeledes ratificere aftalen før Kongeriget Danmark på vegne af Færøerne og Grønland kan tiltræde aftalen.

Med disse bemærkninger overlader jeg forslaget til Inatsisartuts velvillige behandling og henviser til det omdelte materiale.

**AFTALE OM AT FOREBYGGE UREGULERET HØJSØFISKERI I
I DET CENTRALE ARKTISKE OCEAN**

Idet nærværende aftales parter

ANERKENDER, at is indtil for nylig overvejende har dækket højsødelen af det centrale Arktiske Ocean året rundt, så det derfor ikke har været muligt at foretage fiskeri i dette farvand, men at isdækningen i det pågældende område er blevet reduceret i de senere år.

ANERKENDER, at selv om økosystemerne i det centrale Arktiske Ocean har været relativt upåvirket af menneskelige aktiviteter, er disse økosystemer under forandring som følge af klimaændringer og andre fænomener, og at vi ikke forstår konsekvenserne af disse ændringer særligt godt.

ANERKENDER, at sunde og bæredygtige havøkosystemer og ditto fiskeri er af afgørende betydning for mad og ernæring.

ANERKENDER det særlige ansvar og de særinteresser, kyststaterne til det centrale Arktiske Ocean har i forhold til bevarelse og bæredygtig forvaltning af fiskebestande i det centrale Arktiske Ocean.

NOTERER sig initiativet fra kyststaterne til det centrale Arktiske Ocean, sådan som det afspejles i *erklæringen om forebyggelse af ureguleret højsøfiskeri i det centrale Arktiske Ocean*, som blev underskrevet den 16. juli 2015.

IHUKOMMER principperne og bestemmelserne i traktater og andre internationale instrumenter vedrørende havfiskeri, som allerede gælder for højsødelen af det centrale Arktiske Ocean, herunder dem, der er indeholdt i:

FN's konvention om lov for havet af 10. december 1982 ("Konventionen").

Aftalen om implementeringen af bestemmelserne i De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982 for så vidt angår bevarelse og forvaltning af fælles fiskebestande og bestande af stærkt vandrende fiskearter af 4. december 1995 ("1995-aftalen"), og

Adfærdskodekset fra 1995 for ansvarligt fiskeri og andre relevante instrumenter, som er vedtaget af De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation.

MED BETONING AF vigtigheden af at sikre samarbejde og koordinering mellem parterne og Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav, som har kompetence til at vedtage bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger i en del af højsødelen i det centrale Arktiske Ocean, og andre relevante mekanismer for fiskeriforvaltning, der etableres og drives i overensstemmelse med international ret, samt med relevante internationale organisationer og programmer.

MED TRO PÅ, at kommercielt fiskeri sandsynligvis ikke vil blive levedygtigt i højsødelen af det centrale Arktiske Ocean i den nærmeste fremtid, og at det derfor er for tidligt på nuværende tidspunkt at etablere en supplerende regional eller subregional fiskeriforvaltningsorganisation eller ordning for højsødelen i det centrale Arktiske Ocean.

MED ØNSKE OM, i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet, at forhindre start af ureguleret fiskeri i højsødelen af det centrale Arktiske Ocean, og samtidig regelmæssigt gennemgå behovet for yderligere bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger.

I HUKOMMENDE FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder fra 2007.

MED ANERKENDELSE AF de interesser, som arktiske beboere, herunder de arktiske oprindelige folk, har i forbindelse med langsigtet bevarelse og bæredygtig udnyttelse af levende havressourcer og i sunde havøkosystemer i det Arktiske Ocean og med betoning af vigtigheden af at inddrage dem og deres samfund.

MED ØNSKE OM at fremme brugen af både videnskabelig viden samt de oprindelige folks og lokal viden om de levende havressourcer i det Arktiske Ocean og de økosystemer, hvori de optræder, som grundlag for bevarelse og forvaltning af fiskeriet i højsødelen af det centrale Arktiske Ocean.

AFTALER PARTERNE hermed følgende:

Artikel 1

Termer

I denne aftale har følgende termer følgende betydning:

- (a) "Aftalens område" er højsødelen af det centrale Arktiske Ocean, som er omgivet af vand, og som er underlagt Canadas, Kongeriget Danmarks på vegne af Grønland,

Kongeriget Norges, Den Russiske Føderations og Amerikas Forenede Staters jurisdiktion i forhold til fiskeri.

- (b) "Fisk" betyder fiskearter, bløddyr og krebsdyr, undtagen dem, der tilhører sedentære arter, sådan som de defineres i artikel 77 i Konvention.
- (c) "Fiskeri" betyder det at søge efter, tiltrække, lokalisere, fange, tage eller høste fisk eller enhver aktivitet, der med rimelighed kan forventes at resultere i at tiltrække, lokalisere, fange, tage eller høste fisk.
- (d) "Kommercielt fiskeri" er erhvervsfiskeri.
- (e) "Forsøgsfiskeri" er fiskeri med henblik på at vurdere bæredygtigheden og gennemførligheden af fremtidigt kommercielt fiskeri ved at bidrage til videnskabelige data vedrørende dette fiskeri.
- (f) "Fartøj" betyder ethvert fartøj, der anvendes til, er udrustet til eller skal anvendes til fiskeri.

Artikel 2

Formålet med denne aftale

Formålet med denne aftale er at forhindre ureguleret fiskeri i højsødelen af det centrale Arktiske Ocean via anvendelse af forebyggende bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger som led i en langsigtet strategi med det formål at værne om sunde havøkosystemer og sikre bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskebestande.

Artikel 3

Foreløbige bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger vedrørende fiskeri

1. Hver part skal tillade fartøjer, der har ret til at sejle under partens flag, at gennemføre kommercielt fiskeri i aftalens området udelukkende i henhold til:
 - (a) Bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger for bæredygtig forvaltning af fiskebestande, vedtaget af en eller flere regionale eller subregionale fiskeriforvaltningsorganisationer,

eller ordninger, som er blevet eller som kan blive vedtaget og drevet i overensstemmelse med international ret for at forvalte sådant fiskeri i overensstemmelse med anerkendte internationale standarder, eller

- (b) Foreløbige bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger, som kan blive fastlagt af parterne i henhold til artikel 5, stk. 1, litra c) nr. ii).

2. Parterne opfordres til at udføre videnskabelig forskning inden for rammerne af det fælles program for videnskabelig forskning og overvågning, som er udarbejdet i henhold til artikel 4, og i henhold til deres respektive nationale videnskabelige programmer.

3. En part kan tillade fartøjer, som har ret til at sejle under partens flag, at gennemføre forsøgsfiskeri i aftalens område udelukkende i henhold til bevarelses- og forvaltningsforanstaltningerne, som parterne har fastlagt på grundlag af artikel 5, stk. 1, litra d). Parterne skal sikre, at de af deres videnskabelige forskningsaktiviteter, som omfatter fangst af fisk i aftalens område, ikke underminerer forebyggelsen af ureguleret kommercielt eller forsøgsfiskeri og beskyttelsen af sunde havøkosystemer. Parterne opfordres til at informere hinanden om deres planer for godkendelse af sådanne videnskabelige forskningsaktiviteter.

4. Parterne skal sikre overholdelse af de foreløbige foranstaltninger, der er fastlagt via denne artikel, og eventuelle yderligere eller andre foreløbige foranstaltninger, som måtte blive fastlagt i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, litra c).

5. I overensstemmelse med artikel 7 i 1995-aftalen skal parter fra kyststater og andre parter samarbejde for at sikre kompatibiliteten af bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger for fiskebestande, som finder sted i områder både i og udenfor national jurisdiktion i det centrale Arktiske Ocean, for at sikre fuld bevarelse og forvaltning af disse ressourcer.

6. Udover det i stk. 4 herover angivne, er der intet i denne aftale, der skal fortolkes som værende en begrænsning af parternes rettigheder i forhold til videnskabelig havforskning, sådan som det afspejles Konventionen.

Artikel 4

Fælles program for videnskabelig forskning og overvågning

1. Parterne skal fremme samarbejde inden for videnskabelig forskning med det formål at øge deres viden om de levende havressourcer i det centrale Arktiske Ocean og de økosystemer, hvori de optræder.

2. Parterne accepterer, at de senest to år efter denne aftales ikrafttrædelse skal etablere et fælles program for videnskabelig forskning og overvågning med det formål at forbedre deres forståelse for økosystemerne i aftalens område og i særdeleshed at fastlægge, hvilke fiskebestande der nu og i fremtiden måtte befinde sig i aftalens område og som kunne høstes på et bæredygtigt grundlag samt de eventuelle konsekvenser et sådant fiskeri ville have på økosystemerne i aftalens område.

3. Parterne skal styre udviklingen, koordineringen og indførelsen af det fælles program for videnskabelig forskning og overvågning.

4. Parterne sikrer, at det fælles program for videnskabelig forskning og overvågning indtænker det arbejde, der udføres af relevante videnskabelige og faglige organisationer, organer og programmer, samt de oprindelige folks og lokal viden.

5. Som led i det fælles program for videnskabelig forskning og overvågning skal parterne senest to år efter denne aftales ikrafttrædelse vedtage en protokol for deling af data, og skal dele relevante data enten direkte eller via relevante videnskabelige og tekniske organisationer, organer og programmer i overensstemmelse med den pågældende protokol.

6. Parterne skal afholde fælles videnskabelige møder, ansigt til ansigt eller på anden måde, mindst hvert andet år, og parterne skal mindst to måneder forud for møderne, som finder sted i henhold til artikel 5, for at præsentere resultatet af deres forskning, for at gennemgå de bedste tilgængelige videnskabelige oplysninger og for at yde rettidig videnskabelig rådgivning til parternes møder. Maksimalt to år efter denne aftales ikrafttrædelse skal parterne vedtage et kommissorium og andre procedurer for de fælles videnskabelige møder.

Artikel 5

Revision og yderligere gennemførelse

1. Parterne skal mødes hvert andet år eller oftere, såfremt de beslutter det. Under møderne skal parterne *bl.a.*:

- (a) Gennemgå udførelsen af denne aftale, og om nødvendigt overveje eventuelle spørgsmål vedrørende denne aftales varighed i overensstemmelse med artikel 13, stk. 2.
- (b) Gennemgå alle tilgængelige videnskabelige oplysninger, som er fremkommet via det fælles program for videnskabelig forskning og overvågning, via de nationale videnskabelige programmer og via alle andre relevante kilder, herunder de oprindelige folks og lokal viden.

- (c) På grundlag af de videnskabelige oplysninger, der hidrører fra det fælles program for videnskabelig forskning og overvågning, fra de nationale videnskabelige programmer og fra andre relevante kilder, og under hensyntagen til relevante fiskeriforvaltnings- og økosystembetragtning, herunder forsigtighedsprincippet og de potentielle negative konsekvenser for økosystemer, *bl.a.* vurdere, om distribution, migration og overflod af fisk i aftalens område ville kunne understøtte et bæredygtigt kommerciel fiskeri, og på baggrund heraf beslutte:
- (i) Om der skal indledes forhandlinger med henblik på at indføre en eller flere regionale eller subregionale fiskeriforvaltningsorganisationer eller ordninger vedrørende forvaltning af fiskeriet i aftalens område, og
 - (ii) Om der skal fastlægges yderligere eller andre foreløbige bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger vedrørende de pågældende bestande i aftalens område, når forhandlingerne i henhold til litra i) herover er indledt og parterne er nået til enighed om mekanismer til at sikre bæredygtige fiskebestande.
- (d) Senest tre år efter denne aftales ikrafttrædelse fastlægge bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger for forsøgsfiskeri i aftalens område. Parterne kan ændre sådanne foranstaltninger fra tid til anden. De nævnte foranstaltninger skal *bl.a.* fastsætte:
- (i) At forsøgsfiskeri ikke må underminere formålet med denne aftale.
 - (ii) At forsøgsfiskeri skal være af begrænset varighed, omfang og størrelsesorden for at minimere konsekvenserne for fiskebestande og økosystemer, og at det er underlagt standardkravene i datadelingsprotokollen, der er vedtaget i overensstemmelse med artikel 4, stk. 5.
 - (iii) En part må kun tillade forsøgsfiskeri på baggrund af solid videnskabelig forskning, og når det er i overensstemmelse med det fælles program for videnskabelig forskning og overvågning samt egne nationale videnskabelige programmer.
 - (iv) En part må først godkende forsøgsfiskeri, efter at parten har underrettet de øvrige parter om sine planer vedrørende fiskeriet, og de andre parter har fået mulighed for at kommentere planerne.
 - (v) En part skal i tilstrækkeligt omfang overvåge enhver form for forsøgsfiskeri, parten har godkendt, og skal informere de andre parter om resultatet af fiskeriet.

2. For at fremme implementeringen af denne aftale, herunder vedrørende det fælles program for videnskabelig forskning og overvågning, og andre aktiviteter, der iværksættes i henhold til artikel 4, kan parterne nedsætte udvalg eller tilsvarende, som kan inkludere repræsentanter for de arktiske samfund, herunder de oprindelige arktiske folk.

Artikel 6

Beslutningstagning

1. Parternes afgørelser vedrørende procedurespørgsmål skal træffes af et flertal af parterne, som afgiver en ja- eller nej-stemme.
2. Parternes afgørelser vedrørende materiale emner skal træffes med enstemmighed. I denne aftale betyder "enstemmighed", at der ikke foreligger formelle indsigelser på det tidspunkt, hvor afgørelsen træffes.
3. Et emne anses for at være et materielt emne, hvis en part mener, at emnet er af materiel vigtighed.

Artikel 7

Løsning af tvister

Bestemmelserne om løsning af tvister, som fremgår af del VIII i 1995-aftalen, gælder *mutatis mutandis* for enhver tvist mellem parterne vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale, uanset om parterne er en del af 1995-aftalen eller ej.

Artikel 8

Tredjelande

1. Parterne skal opfordre lande, som ikke indgår i denne aftale, til at iværksætte foranstaltninger, som er i overensstemmelse med denne aftales bestemmelser.
2. Parterne skal iværksætte foranstaltninger, der er i overensstemmelse med international ret, for at forhindre aktiviteter, der udføres af fartøjer med ret til at sejle under tredjelandes flag, som måtte underminere den effektive gennemførelse af denne aftale.

Artikel 9

Undertegnelse

1. Denne aftale vil være åben for underskrivelse i/på _____ den _____ Canada, Folkerepublikken Kina, Kongeriget Danmark med hensyn til Færøerne og Grønland, Island, Japan, Republikken Korea, Kongeriget Norge, Den Russiske Føderation, De Forenede Stater og Den Europæiske Union, og vil være åben for underskrivelse i 12 måneder efter den pågældende dato.
2. For underskriverne af denne aftale vil aftalen altid være åben for ratifikation, accept og godkendelse.

Artikel 10

Tiltrædelse

1. Denne aftale vil forblive åben med henblik på tiltrædelse for de lande, der er angivet i artikel 9, stk. 1, som ikke har underskrevet denne aftale, og for Den Europæiske Union, hvis unionen ikke har underskrevet denne aftale.
2. Efter den aftales ikrafttrædelse kan parterne opfordre andre lande med en reel interesse i at tiltræde denne aftale.

Artikel 11

Ikrafttræden

1. Denne aftale træder i kraft 30 dage efter datoen for depositarens modtagelse af alle instrumenter til ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse af denne aftale fra de lande og Den Europæiske Union, som er nævnt artikel 9, stk. 1.
2. Efter denne aftales ikrafttræden, træder den i kraft for hver stat, der er opfordret til at tiltræde i henhold til artikel 10, stk. 2, der har deponeret et tiltrædelsesinstrument 30 dage efter datoen for deponeringen af det pågældende instrument.

Artikel 12

Udtrædelse

En part kan til enhver tid træde ud af denne aftale ved at sende skriftlig meddelelse herom til depositaren via diplomatiske kanaler med angivelse af ikrafttrædelsesdatoen for partens udtrædelse, som skal være mindst seks måneder efter datoen for meddelelsen. Udtrædelse af denne aftale vil ikke berøre aftalens anvendelse blandt de tilbageværende parter eller den udtrædende parts pligt til at opfylde sine forpligtelser i henhold til aftalen, som parten i øvrigt måtte være underlagt i henhold til international ret uafhængigt af denne aftale.

Artikel 13

Denne aftales varighed

1. Denne aftale forbliver i kraft i en indledende periode på 16 år efter dens ikrafttrædelse.
2. Efter udløbet af den indledende periode, som er anført i stk. 1 herover, skal denne aftale forblive i kraft i en eller flere efterfølgende perioder på hver fem år, medmindre en af parterne:
 - (a) Indgiver en formel indsigelse mod en forlængelse af denne aftale på det sidste møde mellem parterne, som afholdes inden udløbet af den indledende periode eller af en senere forlængelse, eller
 - (b) indsender en formel skriftlig indsigelse mod en forlængelse til depositaren maks. seks måneder inden udløbet af den pågældende periode.
3. Parterne skal sørge for en effektiv overgang mellem denne aftale og en potentiel ny aftale, der etablerer en supplerende regional eller subregional fiskeriforvaltningsorganisation eller ordning til forvaltning af fiskeriet i aftalens området med henblik på at sikre sunde havøkosystemer og sikre bevarelse og bæredygtig anvendelse af fiskebestandene i aftalens område.

Artikel 14

Forhold til andre aftaler

1. Parterne anerkender, at de er og vil vedblive med at være bundet af deres forpligtelser i henhold til de relevante bestemmelser i international ret, herunder dem, der fremgår af Konventionen og 1995-aftalen, og anerkender vigtigheden af fortsat at samarbejde om at opfylde disse forpligtelser, også

selvom denne aftale skulle udløbe eller ophøre, uden at der foreligger en aftale om oprettelse af en supplerende regional eller subregional fiskeriforvaltningsorganisation eller ordning vedrørende forvaltning af fiskeriet i aftalens område.

2. Intet i denne aftale berører parternes stilling i forhold til parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til internationale aftaler og deres stilling med hensyn til spørgsmål vedrørende havret, herunder med hensyn til en stilling vedrørende udøvelsen af rettigheder og jurisdiktion i det centrale Arktiske Ocean.

3. Intet i denne aftale berører parternes rettigheder, jurisdiktion og pligter i henhold til de relevante bestemmelser i international ret, sådan som det fremgår af Konventionen eller 1995-aftalen, herunder retten til at foreslå, at der indledes forhandlinger om oprettelse af en eller flere regionale eller subregionale fiskeriforvaltningsorganisationer eller ordninger for aftalens område.

4. Denne aftale vil ikke ændre parternes rettigheder og forpligtelser, som måtte udspringe af andre aftaler, der er forenelige med denne aftale, og som ikke påvirker andre parter udøvelse af deres rettigheder eller udførelsen af deres forpligtelser i henhold til denne aftale. Denne aftale vil ikke hverken underminere eller komme i konflikt med den rolle og det mandat, som en eksisterende international mekanisme vedrørende fiskeriforvaltning har.

Artikel 15

Depositær

1. Regeringen i Canada skal være depositær for denne aftale.

2. Ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter skal deponeres hos depositæren.

3. Depositæren underretter alle underskrivere og alle parter om deponeringen af alle ratifikations-, accept-, godkendelses- og tiltrædelsesinstrumenter, og udfører i øvrigt de funktioner, som er foreskrevet i *Wienerkonventionen om traktatretten fra 1969*.

UDFÆRDIGET i Ilulissat på denne 3. dag i oktober 2018, i et enkelt originalt dokument, på kinesisk, engelsk, fransk og russisk. Alle tekster har samme gyldighed.

FOR CANADA:

FOR FOLKEREPUBLIKKEN KINA:

**FOR KONGERIGET DANMARK
FOR SÅ VIDT ANGÅR FÆRØERNE OG GRØNLAND:**

FOR ISLAND:

FOR JAPAN:

REPUBLIKKEN KOREA:

FOR KONGERIGET NORGE:

RUSLAND:

FOR USA:

FOR DEN EUROPÆISKE UNION:
